

DE VLAAMSE MINISTER VAN ONDERWIJS, JUSTITIE EN WERK

MEDEDELING AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Ministerieel besluit tot bepaling van het bedrag van de retributie, vermeld in artikel 81/1 van het besluit van de Vlaamse Regering van 7 december 2018 houdende uitvoering van de wet van 30 april 1999 betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers

Samenvatting

In uitvoering van de conceptnota van 9 mei 2025 “Verscherpt en geïntegreerd arbeidsmigratiebeleid” wordt een retributie ingevoerd voor elke aanvraag gecombineerde vergunning (eerste aanvragen en hernieuwingen). Deze retributie laat de bevoegde overheid toe performante doorlooptijden te behalen, zonder het aangescherpte controleniveau te verlagen.

De retributie wordt vastgelegd op 180€ per aanvraag, wat overeenkomt met de werkelijke administratieve kostprijs voor de behandeling van een aanvraag toelating tot arbeid binnen de procedure gecombineerde vergunning.

Het besluit treedt in werking op 1 september 2026.

1. Situering

Beleidsdomein Werk

SD 4: Talent van buiten Vlaanderen aantrekken

2. Inhoud

In uitvoering van de conceptnota “Verscherpt en geïntegreerd arbeidsmigratiebeleid” van 9 mei 2025 (VR 2025 0905 MED.0150/1QUATER) voeren we een retributie van 180 euro in voor elke aanvraag gecombineerde vergunning (eerste aanvraag en hernieuwing). De retributie is een bijdrage voor de werkelijke administratieve kostprijs voor de behandeling van een aanvraag toelating tot arbeid binnen de procedure gecombineerde vergunning, en laat de bevoegde overheid toe performante doorlooptijden te behalen, zonder het aangescherpte controleniveau te verlagen.

De retributie treedt in werking op 1 september 2026. Er zal in de periode voorafgaand aan de inwerkingtreding voldoende aandacht besteed worden aan het correct informeren van de werkgevers over deze nieuwe retributie.

VOORAF

In uitvoering van de conceptnota werd in het programmadecreet bij de begroting van 19 december 2025 het bestaand plafond van de retributie verhoogd (van maximum 12€ naar maximum 250€). De nadere modaliteiten van de retributie werden vervolgens door de Vlaamse Regering uitgewerkt (besluit van de Vlaamse Regering dd. 28 november 2025). De minister kreeg de bevoegdheid om het bedrag vast te leggen, binnen het vastgelegde plafond. De minister deelt het bedrag mee aan de Vlaamse Regering. In het programmadecreet bij de begroting werd tevens het begrotingsfonds uitgebreid, zodat de opbrengsten van de retributie aangewend kunnen worden door WEWIS.

In de conceptnota werd de retributie geraamd op 200€. In de motivatie werd de nadruk gelegd op de besteding van de opbrengsten van de retributie, eerder dan op de totstandkoming of de berekening van het bedrag van de retributie. De Raad van State gaf in haar advies van 20 april 2026 bij het eerste ontwerpbesluit terecht aan dat *“de retributie enkel doorgang kan vinden wanneer het bedrag verminderd wordt tot het niveau waarop de retributie louter een vergoedend karakter heeft”*.

Voorliggend ontwerp van ministerieel besluit legt het bedrag van de retributie vast op 180€ per aanvraag. Dit bedrag stemt overeen met de werkelijke administratieve kostprijs voor de behandeling van een toelating tot arbeid in kader van de procedure gecombineerde vergunning. Het eerste ontwerp werd aangepast aan de opmerking van de Raad van State, opdat de retributie een louter vergoedend en kostendekkend karakter heeft.

MOTIVERING VERGOEDEND KARAKTER RETRIBUTIE

In antwoord op het advies van de Raad van State van 20 april 2026 werd de retributie opnieuw berekend, rekening houdend met de kosten van administratieve verwerking van de aanvraag gecombineerde vergunning.

Er wordt een gedetailleerde berekening gemaakt, die de reële personeelskost voor de dienst Economische Migratie reflecteert, alsook een vaste exploitatiekost voor IT. Als referentiejaar wordt gekozen voor 2024. Het aantal behandelde aanvragen in 2024 vormt de meest realistische indicatie voor het aantal te behandelen aanvragen in 2026/2027. De jaren voor 2024 kunnen niet als vergelijkende basis genomen worden, gezien de dienst Economische Migratie na de Borealis – en Turkse visa-affaire grondig hervormd werd. In 2025 werden er meer aanvragen ingediend dan in 2024, maar gezien de krapte op de arbeidsmarkt afneemt en het beleid sinds 2026 verstrengd is, verwachten we een lager aantal aanvragen in 2026/2027 dan in 2025. De eerste cijfers van 2026 tonen dit ook aan.

Op basis van deze totale werkelijke kostprijs wordt het bedrag van de retributie herleid van de aanvankelijk raming (200 euro) naar een werkelijke kostenvergoeding van 180 euro per aanvraag gecombineerde vergunning. Dit bedrag bestaat enerzijds uit personeelskosten (afgerond 142 euro), anderzijds uit een vaste IT-kost voor exploitatie (afgerond 38 euro). Hierbij dient verduidelijkt te worden dat de ontwikkelingskosten voor IT niet in rekening gebracht worden.

Onder **kostprijs personeel** wordt enkel het personeel binnen de dienst Economische Migratie, waarvan de werkzaamheden volledig ten dienste staan van de behandeling van aanvragen voor een toelating tot arbeid in het kader van de procedure gecombineerde vergunning, in rekening gebracht. Het gaat dus niet om het volledige personeelsbestand van de

dienst. Personeelsleden die instaan voor de behandeling van arbeidskaarten, beroepskaarten of beroepsdossiers, waarop deze retributie niet van toepassing is, zijn niet opgenomen in dit budget. Ook de tijdelijke inzet van jobstudenten en collega's van andere diensten bij piekmomenten of vakantieperioden wordt niet meegeteld in de personeelskost, hoewel dit wel zou kunnen. Overeenkomstig het advies van de Inspecteur van Financiën bij de bepalingen van het programmadecreet bij de begroting van 17 september 2025, zal voor toekomstige extra wervingen van personeel, gefinancierd vanuit opbrengsten retributie, een dossier voorgelegd worden aan de Vlaamse Regering.

De Raad van State meent in advies nr. 79.111/16 dat de retributie niet enkel zal aangewend worden om de kosten te dekken van de administratieve verwerking van een aanvraag, maar ruimer gaat door ook kosten te dekken die verband houden met de controles en het opsporen van fraude, zijnde het toezicht op de naleving van de regels dat los van een of andere aanvraag van de bijdrageplichtige wordt verricht.

Deze zienswijze moeten we uitdrukkelijk weerleggen: de screenings en controles uitgevoerd door de Controlekamer van de dienst maken inherent en integraal deel uit van de dossierbehandeling van de aanvragen van de toelatingen tot arbeid, en vallen volledig binnen de dienstverlening waarvoor de retributie wordt gevraagd. Het gaat uitdrukkelijk niet om controles van of door de Vlaamse Sociale Inspectie. De kosten verbonden aan de controlekamer, worden aldus wel in rekening gebracht.

Pro memorie: De Controlekamer werd opgericht naar aanleiding van de Borealis- en Turkse visa-affaire in 2022–2023 en maakt organisatorisch en functioneel volledig deel uit van de dienst Economische Migratie. Zij is geen inspectiedienst, maar een interne controleschil binnen de dienst. De taken van de Controlekamer worden uitgevoerd door dossierbehandelaars van dienst, niet door inspecteurs.

De werking van de Controlekamer wordt ook expliciet vermeld in het auditrapport van het Rekenhof van 2 juli 2025: *“Sinds de vermoedelijke fraudegevallen hebben de DEM (dienst Economische Migratie) en de DVZ hun aanvraagcontrole aanmerkelijk verbeterd. De DEM reorganiseerde grondig met, onder meer, de oprichting van een controlekamer en een uitbreiding van de inzetbare weigeringsgronden.”*. Er wordt aan herinnerd dat deze retributie de bevoegde overheid toelaat performante doorlooptijden te behalen, zonder het aangescherpte controleniveau te verlagen.

Voor het refertejaar 2024 komt de personeelskost voor de behandeling van een aanvraag gecombineerde vergunning neer op 141,78€. Een gedetailleerde berekening van de kostprijs personeel is terug te vinden in de nota IF.

Gezien het feit dat de aanvraag- en behandelingsprocedure van gecombineerde vergunningen volledig digitaal verloopt, maakt een **exploitatiekost voor IT** eveneens deel uit van de kostprijs voor administratieve behandeling van aanvragen. We kunnen de Raad van State erin volgen dat de ontwikkelingskosten van nieuwe IT-systemen niet noodzakelijk doorgerekend kunnen worden als vergoeding voor een individueel verstrekte dienst. Bijgevolg wordt enkel de exploitatiekost in aanmerking genomen voor de berekening van de retributie.

Concreet worden volgende IT-kosten aangerekend op de retributie: kosten voor de dossierapplicatie, het Uniek Loket en data-ontsluiting, rapportering en inzet van AI.

Niet opgenomen als IT-kost voor retributie zijn: de ontwikkelingskost van de applicaties (Uniek loket/VLAMA), en generieke, niet-toerekenbare departementale IT-overhead, algemene werkplek-, netwerk- of hostingdiensten en andere kosten die niet rechtstreeks aan deze procesketen kunnen worden toegerekend. Hoewel deze kosten noodzakelijk zijn voor de werking van de dienst, kunnen ze niet toegerekend worden op niveau van de individuele dossierbehandeling.

Voor het refertejaar 2024 komt de vaste IT-kost voor de behandeling van een aanvraag neer op 38,29 euro. Een gedetailleerde berekening van de exploitatiekosten IT is terug te vinden in de nota IF.

3. Ingewonnen adviezen

- De Inspectie van Financiën heeft gunstig advies verleend op 23 maart 2026 met de volgende voorwaarde: *“Gunstig advies aangezien het ramingen betreft en mits tegen 2028 wordt nagegaan wat de reële uitgaven zijn en deze worden vergeleken met de inkomsten op basis waarvan dan beslist wordt al dan niet het bedrag aan te houden.”*
- Op basis van een herberekening van de reële personeels- en IT kost werd het retributie bedrag van 200 euro herleid naar 180 euro. Het dossier werd vervolgens opnieuw voorgelegd aan de inspectie van Financiën. Er werd opnieuw gunstig advies verleend op 7 mei 2026 met volgende vermelding *“De IF heeft geen bezwaar. De kosten zullen wel in de loop der jaren dienen te worden gemonitord waarbij de retributie eventueel wordt bijgesteld. De aanpassing heeft geen bijkomende budgettaire impact aangezien de inkomsten toekomen op een fonds en de besteding op niveau van het fonds afhankelijk is van de reële ontvangsten. Daarenboven zullen de reële ontvangsten (en dus ook de kost per eenheid) afhankelijk zijn van het aantal aanvragen (bij hogere aanvragen daalt de kost per eenheid/bij lagere aanvragen stijgt de kost per eenheid). Zoals aangegeven in de nota aan de IF betreft dit geen goedkeuring van alle uitgaven die met de inkomsten worden gefinancierd.”*
- De Raad van State heeft op 20 april 2026 advies nr. 79.111/16 verleend, dat aangaf dat *“de retributie enkel doorgang kan vinden wanneer het bedrag verminderd wordt tot het niveau waarop de retributie louter een vergoedend karakter heeft”*. In antwoord op dit advies van de Raad van State werd de retributie opnieuw berekend, rekening houdend met de kosten van administratieve verwerking van de aanvraag gecombineerde vergunning. Er werd op basis van refertejaar 2024 een gedetailleerde berekening gemaakt die de reële personeelskost voor de dienst Economische Migratie reflecteert, alsook een vaste exploitatiekost voor IT. Op basis van deze berekening wordt het retributiebedrag vastgelegd op 180 euro als louter kostendekkende vergoeding.
- De Raad van State heeft op 11 juni 2026 advies met nr. 79.425/16 verleend en vermeldt: *“... De wijziging van het bedrag beoogt tegemoet te komen aan een opmerking in dat advies. De Raad van State, afdeling Wetgeving, verleent ... in de regel geen nieuw advies over bepalingen die al eerder zijn onderzocht of die zijn gewijzigd ten gevolge van in eerdere adviezen gemaakte opmerkingen”*

De Vlaamse minister van Onderwijs, Justitie en Werk,

Zuhal DEMIR